

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 20Csp/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119437210
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Hvizdoš
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:6119437210.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom Mgr. Petrom Hvizdošom v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Bratislava, Bajkalská 30, IČO 31 335 004 proti žalovanému : 2/ U. Q., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom S., P. W. XXXX/XX, štátny občan SR, právne zastúpený JUDr. Jiří Choutka, advokát, Štúrovo námestie 121, Trenčín, o zaplatenie 32.299,27 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu proti žalovanému 2/ zamietá.
- II. Žalovaný 2/ má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 18.11.2019 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného 1/ Miroslava Žigmunda a žalovaného 2/ zaplatiť mu sumu 32.299,27 Eur s úrokom z úveru vo výške 6,69% ročne zo sumy 29.876,62 Eur od 1.4.2017 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 31.006,99 Eur od 1.4.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. V žalobe uviedol, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 2809462 6 04 bola so žalovanými uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 04.10.2013 (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 30.000 Eur. V zmysle čl. VIII., bod 8.1. zmluvy o úvere poplatok za medziúver sa zaúčtoval pri prvej výplati medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku tohto poplatku. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 205,32 Eur, splatnými k 15. dňu každého mesiaca, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 38,07 Eur a 6,69 % p. a. úrok za medziúver vo výške 167,25 Eur, pričom sa uspokojovali v poradí úroky za medziúver a vklady na konto sporenia. Žalobca vklad prijatý na konto stavebného sporenia ako splátku úroku z medziúveru preúčtoval na konto medziúveru. Uvedené preúčtovanie sa vykonávalo v súlade so zásadou poradia uspokojovania v súlade s čl. V., bod 5. 3. zmluvy o úvere. Základom pre výpočet výšky splátky úroku za medziúver bola suma skutočne poskytnutého medziúveru. Žalovaný 2/ prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí žalovaný 1/. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 11.10.2016 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené žalobca dňa 18.11.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 117,93 Eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 30.000 Eur, čo predstavuje po započítaní sumu 29 882,07 Eur (istina). Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru dlžná suma bola vo výške 31.287,44 Eur, pričom pozostávala z istiny vo výške 29.882,07 Eur, z

nezaplatených 6,69 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 30.000 EUR do 18.11.2016 spolu vo výške 1.130,37 Eur a z nezaplatených poplatkov za upomínanie spolu vo výške 275 Eur, ktoré poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 18.11.2016 v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 18.11.2016, ale ktoré poplatky si žalobca neuplatňuje. Požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle čl. X., bod 10.19.3. úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým úrokom za úver vo výške 5,69 % ročne a v zmysle čl. IX., bod 9.2. zároveň celý zostatok dlhu, vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úročí aj úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 29.04.2016). Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti žalovaní uskutočnili vklady v celkovej výške 5,45 Eur. Predžalobnou výzvou zo dňa 30.09.2019 vyzval žalobca žalovaných na zaplatenie dlžnej sumy. Žalovaný 1/ zásielku neprevzal v odbernej lehote, žalovaný 2/ predžalobnú výzvu preukázateľne prevzal dňa 03.10.2019. Žalovaná suma vo výške 32.299,27 Eur vyčíslená k 31.03.2017 pozostáva z istiny 29.876,62 Eur (istina vo výške 29.882,07 Eur znížená o vklady vykonané žalovanými vo výške 5,45 Eur), z nezaplatených úrokov za úver ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 1.130,37 Eur, z úroku za úver vo výške 6,69 % ročne od 19.11.2016 do 31.03.2017 v sume 727,77 Eur, a z úroku z omeškania vo výške 5% ročne od 19.11.2016 do 31.03.2017 v sume 564,51 Eur. Na záver uviedol, že jeho nárok na úrok za úver vo výške 6,69 % ročne po vyhlásení mimoriadnej splatnosti je oprávnený a v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/113/2018 zo dňa 31.07.2019.

2. Po čiastočnom späťvzati žaloby Okresný súd Banská Bystrica vo veci vydal dňa 20.12.2019 platobný rozkaz sp. zn. 12Up/1709/2019, ktorým zaviazal žalovaného 1/ Miroslava Žigmunda a žalovaného 2/ zaplatiť žalobcovi sumu 32.299,27 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 29.876,62 Eur od 1.4.2017 do zaplatenia a nahradiť trovy konania s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť plniť ostatných.

3. Platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalovanému 1/, žalobca podal návrh na pokračovanie v konaní a preto podľa § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínanom konaní a o doplnení niektorých zákonov bol platobný rozkaz voči žalovanému 1/ zrušený.

4. Žalovaný 2/ podal proti platobnému rozkazu v zákonnej lehote odpor. V ňom žalovaný 2/ poukázal na to, že z postavenia ručiteľa uhradil viaceré platby aj nad rámec, ktoré požadoval žalobca. Takto uhradil dňa 11.6.2015 sumy 104,04 Eur, 501,75 Eur, dňa 10.9.2015 sumy 114,21 Eur, 501,75 Eur, dňa 7.12.2015 sumu 678,17 Eur, dňa 14.12.2015 sumu 501,75 Eur, dňa 14.1.2016 sumu 707,07 Eur, dňa 14.3.2016 sumy 245,38 Eur, 516,75 Eur, dňa 20.4.2016 sumu 722,07 Eur, dňa 3.6.2016 sumu 706,08 Eur, dňa 12.7.2016 sumu 849,46 Eur, dňa 18.8.2016 sumu 206 Eur. Podaním odporu žalovaným 2/ bol platobný rozkaz vo vzťahu k žalovanému 2/ zrušený podľa § 11 ods. 5 zákona č. 307/2016 Z.z.

5. Žalobca navrhol pokračovať v konaní proti žalovanému 2/ na vecne a miestne príslušnom súde a k odporu žalovaného 2/ uviedol, že všetky ním uvádzané platby boli žalobcom zohľadnené pri vyčíslení dlžnej sumy a trval na podanej žalobe. Dodal, že žalovaný 2/ nerozporoval uzavretie zmluvy o úvere, jeho ručiteľské vyhlásenie, ktoré je súčasťou zmluvy o úvere a ani poskytnutie finančných prostriedkov žalobcom v súlade so zmluvou o úvere.

6. Vec bola zo strany Okresného súdu Banská Bystrica dňa 8.6.2020 postúpená Okresnému súdu Trenčín.

7. Okresný súd Trenčín uznesením č.k. 20Csp 25/2020-109 zo dňa 18.6.2020 zastavil konanie proti žalovanému 1/ z dôvodu, že uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 38OdK/254/2020 bol dňa 21.5.2020 na majetok žalovaného 1/ vyhlásený konkurz, bolo povolené jeho oddĺženie a žalobca oznámil súdu, že si svoju pohľadávku voči nemu prihlásil u ustanoveného správcu konkurznej podstaty. Citované uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.10.2020. Konanie proti žalovanému 1/ bolo tým ukončené.

8. Na nariadený termín pojednávania sa nedostavili žalobca, žalovaný 2/, právny zástupca žalovaného 2/, ktorí boli riadne a včas predvolaní, neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnili, súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Preto súd vec prejednal a rozhodol podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v neprítomnosti žalobcu, žalovaného 2/, právneho zástupcu žalovaného 2/.

9. Súd vykonal dokazovanie oboznámením žaloby, zmluvy o úvere č. 2809462 6 04 zo dňa 4.10.2013, všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, sadzobníka poplatkov, amortizačnej tabuľky pre medziúver a stavebný úver, oznámenia žalobcu o odúčtovaní peňažných prostriedkov na základe exekučného príkazu a poslednej výzvy na zaplatenie zo dňa 11.10.2016, informácie žalobcu o zaslaní výzvy dlžníkovi zo dňa 11.10.2016, s fotokópiou doručeníek a neprevzatej zásielky, oznámenia žalobcu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 18.11.2016 s fotokópiou doručenky a neprevzatej zásielky, výpisu z účtu stavebného sporenia, výpisu z účtu medziúveru, predžalobnej výzvy zo dňa 30.9.2019 s fotokópiou doručenky a neprevzatej zásielky, výpisom z obchodného registra ohľadom žalobcu, čiastočného späťvzatia žaloby, odporu žalovaného 2/ s jeho prílohami, vyjadrenie žalobcu k odporu, výpisu z obchodného vestníka č. 100/2020, oznámenia žalobcu zo dňa 11.6.2020, uznesenia Okresného súdu Trenčín č.k. 20Csp 25/2020-109 zo dňa 18.6.2020, správ o pobyte žalovaných, podania žalobcu zo dňa 4.1.2021 s výpisom z účtu medziúveru - úroky, výpisom z medziúveru, vyjadrenia žalovaného zo dňa 4.1.2021 s fotokópiami poštových podacích lístkov, vyjadrenia žalovaného zo dňa 22.2.2021 s prílohami, oznámenia žalovaného zo dňa 3.3.2021, podania žalobcu zo dňa 8.3.2021, a zistil tento skutkový stav:

10. Zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 4.10.2013 z čl. I vyplýva, že žalovaný 1/ ako dlžník a žalovaný 2/ ako ručiteľ uzatvorili so žalobcom ako veriteľom uvedenú zmluvu, na základe ktorej bol žalovanému 1/ zo strany žalobcu poskytnutý medziúver vo výške 30.000 Eur. Úver bol v zmysle čl. III. zmluvy o úvere poskytnutý na účely modernizácie a obnovy bytu, rodinného domu. Žalovaný 1/ sa zaviazal do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 6,69 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 167,25 Eur a do nasporenia cieľovej sumy sa žalovaný 1/ zaviazal vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné vklady vo výške 38,07 Eur mesačne s tým, že splátky v celkovej výške 205,32 Eur boli splatné do 15. dňa v mesiaci. Podľa čl. V bod 5.5 zmluvy o úvere bola prvá splátka splatná 15. deň mesiaca nasledujúceho po uzavretí tejto úverovej zmluvy. Z čl. VI. zmluvy o úvere vyplýva, že za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa bude poskytnuté zabezpečenie, a to ručenie - písomné vyhlásenie ručiteľa, ktorým preberá ručiteľ záväzok z ručenia voči veriteľovi podľa § 303 a nasl. Obchodného zákonníka. Podľa čl. IX bod 3 veta prvá zmluvy o úvere, v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, resp. z iných dôvodov uvedených v čl. X. tejto zmluvy je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. Podľa čl. XI. bod 11.1 zmluvy o úvere právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom a zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, ktoré obdržal spolu so zmluvou a s obsahom ktorých súhlasí. Všetky oznámenia veriteľa vrátane odstúpenia od zmluvy, oznámenia o zaplatení celého zostatku dlhu pred lehotou splatnosti sa považujú za doručené aj dňom uplynutia úložnej doby zásielky na pošte, po oznámení na adrese uvedenej v tejto zmluve alebo pri zmene adresy na dodatočne účastníkom zmluvného vzťahu písomne oznámenú adresu pre doručovanie. V prípade vrátenia zásielky bez jej uloženia na pošte z toho dôvodu, že sa účastník zmluvného vzťahu na adrese nezdržiava, je odťahovaný alebo je neznámy, sa zásielka považuje za doručenú v deň, keď sa táto vrátila veriteľovi.

11. Z výpisu z účtu medziúveru vyplýva, že žalobca žalovanému 1/ vyplatil úver v sumách 21,98 Eur a 15.700 Eur dňa 8.10.2013, v sume 8.278,02 Eur dňa 21.10.2013, a v sume 5.640 Eur dňa 13.12.2013. Výplata úveru bola ponížená o poplatok v sume 360 Eur za spracovanie úveru zaúčtovaného dňa 8.10.2013. Zo strany žalovaných bola uhradená titulom úrokov z predmetného úveru celková suma 5.194,32 Eur; posledná úhrada v sume 516,75 Eur je zaevidovaná ku dňu 17.3.2016, a následne nie je vo výpise zaevidovaná žiadna úhrada. Podľa výpisu z účtu neuhradené úroky za úver do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dňa 18.11.2016 predstavovali sumu 1.130,37 Eur.

12. Z výpisu z účtu stavebného sporenia vyplývajú vklady na stavebné sporenie, pričom na základe exekučného príkazu z účtu boli v dňoch 21.10.2015, 13.10.2016, 6.4.2016, 25.5.2016, 29.6.2016, 2.8.2016, 12.10.2016 vyplatené viaceré sumy na účelom úhrady exekúcie inej pohľadávky, ako to vyplýva aj z oznámenia žalobcu o odúčtovaní peňažných prostriedkov na základe exekučného príkazu a poslednej výzvy na zaplatenie zo dňa 11.10.2016. Ako vklady boli na účte sporenia započítané aj úhrady žalovaného 2/ uvádzané v jeho odpore, a to platby zo dňa 15.6.2015 v sume 605,79 Eur, dňa 14.9.2015 v sume 615,96 Eur, dňa 9.12.2015 v sume 678,17 Eur, dňa 16.12.2015 v sume 501,75 Eur,

dňa 17.3.2016 v sume 245,38 Eur, dňa 22.4.2016 v sume 722,07 Eur, dňa 7.6.2016 v sume 706,08 Eur, dňa 15.7.2016 v sume 849,46 Eur, dňa 22.8.2016 v sume 206 Eur.

13. Z dôvodu nesplácania splátok úrokov z úveru riadne a včas s úhradou ktorých sa žalovaný 1/ dostal do omeškania o viac ako tri mesiace, a to i napriek viacerým písomným upomienkam žalobcu, listom zo dňa 18.11.2016 označeným ako „oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“ a adresovaným žalovanému 1/ žalobca vyhlásil ku dňu 18.11.2016 mimoriadnu splatnosť úveru na základe zmluvy o úvere zo dňa 4.10.2013 a zároveň vyzval žalovaného 1/ na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov v sume 31.287,44 Eur na označený bankový účet. Žalobca tento list zaslal poštou žalovanému 1/ do vlastných rúk na jeho známu adresu pobytu, pričom žalovaný 1/ zásielku nevyzdvihol v úložnej dobe, a dňa 16.12.2016 sa vrátila žalobcovi.

14. Z listiny žalobcu zo dňa 18.11.2016 adresovanej žalovanému 2/ označenej ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“ vyplýva, že žalobca oznámil žalovanému 2/, že úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere zo dňa 4.10.2013 bol mimoriadne zosplatnený ku dňu 18.11.2016 a zároveň upovedomil žalovaného 2/, že v prípade nesplnenia si povinnosti žalovaného 1/ uhradiť celý dlh, pristúpi žalobca aj voči žalovanému 2/ ako ručiteľovi k vymáhaniu dlhu prostredníctvom súdneho exekútora. Z doručky vyplýva, že žalovaný 2/ toto oznámenie zaslané poštou prevzal dňa 24.11.2016.

15. Žalovaný v podaní zo dňa 22.2.2021 uviedol, že sa nevyhýbal splneniu svojho záväzku, počas celého obdobia komunikoval so žalobcom, a poukázal na ním vykonané čiastočné úhrady dlhu. Namietal neprijateľnosť viacerých zmluvných ustanovení zmluvy o úvere.

16. Žalobca v podaní zo dňa 4.1.2021 trval na podanej žalobe. Vysvetlil, na základe čoho a aké poplatky boli účtované v súvislosti so stavebným úverom. Žalobca v podaní zo dňa 8.3.2021 vysvetlil, že v prípade poskytnutia medziúveru sa jedná o špecifický finančný produkt žalobcu, kedy sa poskytuje medziúver žalovaným a to na preklopenie obdobia, kým budú splnené podmienky na poskytnutie stavebného úveru. Špecifickosť uvedeného produktu spočíva aj v participácii zo strany štátu, v rámci podpory občanov pri financovaní nadobudnutia nehnuteľností súvisiacich s bývaním a úpravy obydľí obyvateľov. Podpora štátu spočíva vo forme štátnej prémie. Zmluvná úprava žalobcu je limitovaná právnou úpravou, tak aby došlo ku garantovaniu účelového použitia finančných prostriedkov a aj spôsobu poskytovania finančných prostriedkov za výhodnejších podmienok. V prípade, že by žalovaní splnili všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy, medziúver by sa zúčtoval s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia a týmto procesom by sa medziúver zmenil na stavebný úver. Na konte medziúveru sa spláca splátka úrokov z poskytnutého medziúveru a na konte stavebného sporenia sa vytvára kapitál, potrebný na preklopenie do fázy stavebného medziúveru. Účet stavebného sporenia bez ohľadu na to, či slúži len na poukazovanie vkladov na sporenie, alebo prislúcha ku kontu medziúveru podlieha možnosti viesť exekučné konanie prikázaním pohľadávky z účtu v banke a teda nie je účtom, na ktoré by nemohlo byť vedené exekučné alebo obdobné vykonávacie konanie v zmysle platných právnych predpisov. Z tohto dôvodu, ak je na osobu, na ktorú je účet stavebného sporenia vedený, začaté exekučné konanie, peňažné prostriedky na danom účte podliehajú exekučnému konaniu a stavebná sporiteľňa je povinná vykonať plnenie na základe doručeného exekučného príkazu. Keďže ide o exekúciu vedenú prikázaním pohľadávky z účtu v banke, súdny exekútor nie je oprávnený skúmať kto a za akým účelom uhradza finančné prostriedky na blokovanie konto stavebného sporenia. Následne pokiaľ nedôjde k doplaceniu odúčtovaných finančných prostriedkov a k opätovnému poukazovaniu vkladov na účet stavebného sporenia, nemôže prísť k nasporeniu sumy potrebnej na preklopenie sa do fázy stavebného úveru. Ak by došlo k odblokovaniu účtu stavebného sporenia a boli by doplatené omeškané splátky a následne by sa pokračovalo v riadnom splácaní, tak by nastala fáza stavebného úveru zúčtovaním nasporenej sumy na konte stavebného sporenia s kontom medziúveru, a následne sa už konto stavebného sporenia na ktoré sa poukazujú vklady stavebného sporenia mení na úverové konto. Splátky medziúveru ako aj vklady stavebného sporenia mali byť v zmysle Zmluvy o úvere uhrádzané jednou splátkou vo výške 205,32 Eur na konto stavebného sporenia, pričom následne z konta stavebného sporenia bola výška splátky zodpovedajúca výške splátky medziúveru 167,25 Eur preúčtovaná ako splátka úroku na prislúchajúce konto medziúveru a zostatok splátky vo výške 38,07 EUR bol ponechaný ako vklad stavebného sporenia. Vzhľadom na skutočnosť, že konto stavebného sporenia je neoddeliteľnou časťou zmluvy o úvere a slúži na vytvorenie potrebného kapitálu na poskytnutie stavebného úveru, tak konto medziúveru a konto sporenia nie je možné oddeliť, lebo by sa potom neplnili zmluvne stanovené podmienky a nemohla by

nastať fáza stavebného úveru. Ďalej žalobca uviedol argumenty, na základe ktorých má za to, že zmluva o úvere neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

17. Podľa § 2 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení (ďalej len „zákon o stavebnom sporení“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere stavebným sporením sa rozumie a) prijímanie vkladov od stavebných sporiteľov, b) poskytovanie úverov stavebným sporiteľom zo zdrojov fondu stavebného sporenia na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1 (ďalej len "stavebný úver").

18. Podľa § 7 ods. 3 zákona o stavebnom sporení zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, b) úrokovú sadzbu stavebného úveru, c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru, d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru, e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere, f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

21. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

22. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

26. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

27. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

28. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

29. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 343/2018 Z.z. účinného od 5.12.2018 Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

30. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

31. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

32. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

33. Podľa § 546 Občianskeho zákonníka Dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

34. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

35. Z vykonaného dokazovania mal súd za nesporne preukázané, že žalobca ako veriteľ uzavrel dňa 4.10.2013 so žalovaným 1/ ako dlžníkom a žalovaným 2/ ako ručiteľom zmluvu o stavebnom sporení a zmluvu o stavebnom úvere v zmysle § 2 ods. 1 písm. a/, b/ zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Predmetná zmluva o úvere spĺňa všetky zákonné náležitosti predpísané ustanovením § 7 ods. 3 citovaného zákona. Zmluva o úvere obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Na základe tejto zmluvy o úvere sa žalobca ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanému 1/ úver, ktorý sa žalovaný 1/ zaviazal vrátiť veriteľovi spolu s úrokmi a poplatkami. Žalovaný 2/ nepopieral tvrdenie žalobcu, že prevzal na seba ručiteľský záväzok uhradiť žalobcovi dlh zo zmluvy o úvere, s tým, že postavenie žalovaného 2/ ako ručiteľa vyplýva aj zo zmluvy o úvere. Ručiteľský záväzok spočíva v zmysle § 546 Občianskeho zákonníka v povinnosti ručiteľa zaplatiť veriteľovi dlh žalovaného 1/, ak ho neuhradí riadne a včas žalovaný 1/ ako dlžník. Zmluva o úvere, na základe ktorej žalobca proti žalovaným žalobou uplatnil právo na peňažné plnenie je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z označenia žalovaných v zmluve ako aj z účelu úveru bolo preukázané, že žalovaný 1/ si úver bral na osobné potreby (na financovanie bytových potrieb). Je teda zrejmé, že žalovaný 1/ pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalobca vystupuje v predmetnom zmluvnom vzťahu v postavení dodávateľa, pretože z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Popri zmluve o úvere má spotrebiteľskú povahu aj dohoda o ručení, uzavretá medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným 2/ ako ručiteľom. Nakoľko žalobca ako veriteľ mal pri uzatváraní dohody o ručení postavenie dodávateľa a ručiteľ nepochybne postavenie spotrebiteľa, i na dohodu o ručení, treba nazerať ako na spotrebiteľskú zmluvu. Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. I. ÚS 402/2013 zo dňa 19.6.2013, a v uznesení sp. zn. I. ÚS 101/2016 zo dňa 17.2.2016 považoval za ústavne akceptovateľné, pokiaľ všeobecné súdy vyhodnotili ako spotrebiteľskú zmluvu aj dohodu o ručení, ktorou sa zabezpečuje pohľadávka dodávateľa zo spotrebiteľskej zmluvy a použili na zmluvu o úvere, na dohodu o ručení, ktoré majú spotrebiteľský charakter ustanovenia Občianskeho zákonníka, napriek tomu, že zmluva o úvere je absolútny obchod. Hoci zmluva o úvere je absolútnym obchodom podľa § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka, je potrebné na ňu aplikovať osobitnú úpravu obsiahnutú v ustanoveniach Občianskeho zákonníka, ktorá úprava má prednosť. Prednostné použitie ustanovení Občianskeho zákonníka na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, bez ohľadu na to, podľa ktorého zákona (Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka alebo zákona o stavebnom sporení) bola zmluva uzavretá, bola viac krát judikovaná slovenskými súdmi, a viedla k tomu, že túto zásadu v záujme jednoznačného výkladu

ustanovení na ochranu práv spotrebiteľa zákonodarca výslovne zakotvil zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 1.4.2015 do ustanovenia § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka. Keďže zákon č. 102/2014 Z.z. neobsahuje prechodné ustanovenie k predmetnému ustanoveniu, je potrebné ust. § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka použiť aj na daný právny vzťah založený zmluvou o úvere pred účinnosťou tohto ustanovenia. K rovnakému záveru o potrebe aplikovať ust. § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka aj na zmluvné vzťahy založené pred účinnosťou tohto ustanovenia dospel v obdobných právnych veciach Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 4MCdo/17/2014 zo dňa 26.11.2015, rozsudku sp. zn. 3MCdo 14/2014 zo dňa 21.4.2015, rozsudku sp. zn. 8MCdo 13/2014 zo dňa 28.5.2015. V tomto smere je potom irelevantné, ak bolo v zmluve o úvere so spotrebiteľským charakterom uvedené, že zmluvné vzťahy medzi veriteľom a spotrebiteľom (dlžníkom, ručiteľom) sa majú spravovať Obchodným zákonníkom, pretože prednosť má v zmysle ustálenej judikatúry súdov a podľa § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 102/2014 Z.z. právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku.

36. Súd musel z úradnej povinnosti podľa § 54a Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 343/2018 Z.z. účinného od 5.12.2018 skúmať či právo uplatnené zo spotrebiteľskej zmluvy proti žalovanému ako spotrebiteľovi nie je premlčané, pretože žaloba bola na tunajší súd podaná za účinnosti daného zákonného ustanovenia, ktoré bolo účinné aj v čase vyhlásenia rozsudku. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť. Z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu je zrejmé, že za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva na súde a zároveň zabrániť stavu právnej neistoty na strane povinných osôb, ktoré by v prípade neexistencie inštitútu premlčania boli nútené splniť si svoje povinnosti aj po časovo neprimeranej dobe. S poukazom na dôvody uvedené súdom v predchádzajúcom odseku odôvodnenia súd premlčanie posúdil podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Jednotlivé splátky úrokov z úveru zročné do mimoriadneho zosplatnenia úveru sa premlčujú vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, ktorá plynie osobitne odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých splátok. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že žalovaný 1/ bol povinný uhradiť 256 mesačných splátok úrokov z úveru po 167,25 Eur mesačne, a 256 mesačných vkladov na stavebné sporenie v sume 38,07 Eur mesačne, t.j. 256 mesačných splátok v úhrnnej výške 205,32 Eur, počnúc dňom 15.11.2013, vždy do 15. dňa v mesiaci. Žalobca dostatočne vysvetlil spôsob započítavania úhrad žalovaných 1/, 2/ na vklady na stavebné sporenie a na úroky z úveru aj v nadväznosti na skutočnosť, že z účtu stavebného sporenia boli opakovane odúčtované peňažné prostriedky na základe exekučného príkazu za účelom vymoženia inej pohľadávky voči žalovanému 1/. Všetky úhrady, vrátane úhrad vykonaných titulom predmetnej zmluvy o úvere, ktorými argumentoval žalovaný 2/ v odpore boli žalobcom zohľadnené. Vo výpise z účtu stavebného sporenia je zaevidovaná posledná úhrada splátky úroku z úveru v sume 516,75 Eur zo dňa 17.3.2016; následne už neboli zaevidované žiadne úhrady na splátky úroku z úveru (okrem pripísania sumy 117,93 Eur dňa 18.11.2016 ako zostatku zo stavebného sporenia) a výška omeškaných splátok úroku z úveru predstavovala podľa výpisu z účtu z medziúveru ku dňu mimoriadneho zosplatnenia úveru, t.j. k 18.11.2016 celkovú sumu 1.130,37 Eur. Táto suma pokrýva neuhradenú časť splátky úroku z úveru splatnej dňa 15.5.2016 a 6 neuhradených splátok úrokov z úveru po 167,25 Eur splatných od 15.6.2016 do 15.11.2016. Trojročná premlčacia doba ohľadom splátky splatnej 15.11.2016 začala plynúť dňa 16.11.2016, plynula bez prerušenia a uplynula dňa 15.11.2019 (v piatok). Žaloba bola podaná na súd dňa 18.11.2019. Z hľadiska časového je zrejmé, že pred podaním žaloby márne uplynula premlčacia doba aj ohľadom skôr splatných neuhradených splátok úrokov z úveru, t.j. splátok splatných od 15.5.2016 do 15.10.2016. Preto je premlčané právo na všetky neuhradené splátky úrokov z úveru splatných do dátumu mimoriadneho zosplatnenia úveru.

37. Právo žalobcu žiadať splatenie celého čerpaného úveru v dôsledku omeškania s úhradou splátok prevyšujúceho tri mesiace bolo zmluvnými stranami dojednané v č.l. IX bod 9.3. zmluvy o úvere v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka. Z predložených listín bolo preukázané, že žalobca využil toto zmluvne zakotvené právo, a úver mimoriadne zosplatnil ku dňu 18.11.2016, čo oznámil listami zo dňa 18.11.2016 označenými ako „oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“, adresovanými žalovaným 1/, 2/. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zároveň vyplýva, že žalobca toto právo využil z dôvodu, že žalovaný 1/ bol v omeškani s úhradou splátok úrokov z medziúveru

po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Žalobca pred zosplatením úveru žalovaných opakovane písomne vyzýval na úhradu omeškaných splátok úrokov z úveru v dodatočnej lehote, a to napr. oznámením o odúčtovaní peňažných prostriedkov na základe exekučného príkazu a poslednej výzvy na doplatenie zo dňa 28.6.2016, oznámením o odúčtovaní peňažných prostriedkov na základe exekučného príkazu a poslednej výzvy na doplatenie zo dňa 11.10.2016 s tým, že tieto výzvy obsahovali upozornenie žalobcu na možnosť mimoriadneho zosplatenia úveru, v prípade, že splátky úrokov z úveru nebudú uhradené v dodatočne stanovenej lehote. Žalobca predložil aj doklady, z ktorých vyplýva zaslanie týchto výziev a oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti poštou obom žalovaným, pričom žalovaný 2/ zásielky prevzal a od žalovaného 1/ sa zásielky vrátili neprevzaté, ale považujú sa za doručené na základe fikcie doručenia podľa čl. XI. bodu 11.1 zmluvy o úvere. Hoci v liste zo dňa 18.11.2016 nie je uvedené, pre neuhradenie ktorej mesačnej splátky žalobca využil právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka tak mohol urobiť len ohľadom tej mesačnej splátky, s ktorou bol žalovaný 1/ v omeškaní viac ako tri mesiace, čo v danom prípade spĺňa neuhradená splátka splatná dňa 15.5.2016, prípadne splátky splatné neskôr, a to od 15.6.2016 do 15.8.2016. Situáciu, keď v oznámení veriteľa o mimoriadnom zosplatení adresovanom spotrebiteľovi nebola uvedená splátka, pre nesplnenie ktorej veriteľ mimoriadne zosplatnil úver, Krajský súd v Trenčíne v rozsudku sp. zn. 4Co 25/2019 zo dňa 25.4.2019, sp. zn. 4Co 262/2018 zo dňa 13.12.2018 vyriešil rovnako, pretože konštatoval, že v takom prípade treba pri určení počiatku plynutia premlčacej doby vychádzať zo splatnosti splátky pre omeškanie ktorej mohol žalobca najskôr úver zosplatiť. Premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie celého zostatku zosplateného úveru začala podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynúť od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej mohol najskôr úver zosplatiť, teda v posudzovanom prípade od splatnosti splátky splatnej dňa 15.5.2016, a plynula neprerušene a uplynula dňa 15.5.2019 (v stredu). Žalobca však žalobu na súd podal až dňa 18.11.2019, teda po márnom uplynutí premlčacej doby. Dátum ku ktorému žalobca úver predčasne zosplatnil je v tomto smere bez právneho významu vzhľadom na kogentné ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré stanovuje osobitné pravidlo pre počiatok plynutia premlčacej doby pri predčasnom zosplatení úveru. K rovnakému záveru ohľadom počiatku plynutia premlčacej doby pri predčasnom zosplatení úveru v obdobných právnych veciach dospel Krajský súd v Trenčíne napr. v rozsudkoch sp. zn. 5Co/739/2015 zo dňa 13.4.2016, sp. zn. 19Co/42/2017 zo dňa 18.1.2018, sp. zn. 6Co 218/2018 zo dňa 26.3.2019. Krajský súd v Trenčíne v citovaných rozsudkoch konštatoval, že premlčacia doba práva na zaplatenie zosplateného dlhu v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka je stanovená osobitne, začína sa skôr, ako dôjde k zosplateniu dlhu, keďže začína plynúť už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatený.

38. Z uvedených dôvodov súd výrokom I. žalobu v celom rozsahu proti žalovanému 2/ zamietol, pretože uplatnené právo na peňažné plnenie z úverovej zmluvy je premlčané v celom rozsahu a podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka ho nemožno priznať. Keďže žalobca uplatnil právo premlčané, súd v zmysle zásady hospodárnosti civilného sporového konania nepristúpil k súdnej kontrole prijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve.

39. Podľa § 255 ods. 1 CSP Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 262 ods. 1 CSP O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

41. Pretože bola žaloba proti žalovanému 2/ zamietnutá v celom rozsahu, vzhľadom na zásadu úspechu súd podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP výrokom II. priznal úspešnému žalovanému 2/ náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným

počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 2 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.